

TE-palvelu-uudistuksen valmistelun tilannekatsaus ja TE-palvelujen järjestämismalli Pirkanmaalla

Kaupunginhallitus 26.06.2023 § 150

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala ja työllisyyspalvelujen päällikkö Meri Soikka

Perustelut

TE-palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025. Pirkanmaalla valmistellaan kuntajohdon 17.3.2023 linjausten ja Tampereen kaupunginhallituksen 27.3.2023 päätöksen mukaisesti Pirkanmaan yhteistä työllisyysaluetta siten, että Tampere toimii yhteistoiminta-alueen vastuukuntana.

Pirkanmaan työllisyysalueen valmistelun lähtökohdat ovat 1) Yhteisenä toimielimenä toimii Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunta, jossa Tampereen kaupungilla on enemmistö; 2) Rahoitusmalli perustuu lakisääteisten tehtävien järjestämiseen ja toteutuneisiin kustannuksiin. Kustannukset kohdennetaan aiheuttamisperiaatteella tai laskennallisella jakoperusteella ja muista kuin lakisääteisesti yhteistoiminta-alueelle kuuluvista palveluista, tehtävistä ja yhteistyöstä sekä kustannuksista sovitaan erillisin sopimuksin; 3) Kunnat osallistuvat Pirkanmaan työllisyysalueen valmisteluprojektin kustannuksiin minkä lisäksi valmistelu edellyttää riittävää asiantuntijoiden työpanosta kunnista.

TE-uudistuksen ja työllisyysalueen valmistelu on projektoitu Tampereen kaupungille Työllisyyspalvelujen siirto ja organisointi (Työsi) -projektiksi. Projektin kustannukset ajalta 1.4.2023 - 31.3.2025 on sovittu jaettavan Pirkanmaan kuntien asukaslukujen suhteessa. Projekti sisältää pääprojektin sekä TE-palvelujen ja niihin liittyvien tukipalvelujen siirtymistä ja organisoitumista valmistelevat 14 osaprojektia. Projektin ohjausryhmänä toimii Tampereen kaupungin sisällä konsernihallinnon johtoryhmä. Helmikuussa 2023 Pirkanmaan johtajakokouksessa perustettu Pirkanmaan kuntien johtajista ja TE-toimiston johtajasta koostuva nk. kuntatyöryrkki toimii Pirkanmaan työllisyysalue -mallin valmistelussa. Ryhmä käsittelee muun muassa yhteistoimintasopimuksen, kunta- tai aluemallin, aluejohtamisen, kustannustenjakomallin sekä palvelujen järjestämisuunnitelman valmisteluun liittyviä asioita. Kuntatyöryrkin ja Pirkanmaan johtajakokouksen lisäksi ohjaavaa linjauskeskustelua käydään ja valmistelusta tiedotetaan TE-uudistuksen ja kokeilun olemassa olevissa ryhmissä kuten TE2024-uudistuksen valmistelun ohjausryhmässä, Pirkanmaan työllisyyden kuntakokeilu operatiivisessa johtoryhmässä (laajennettu) sekä TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmistelun strategisessa kumppanuusryhmässä.

Kuntatyöryrkki ja Pirkanmaan johtajakokous ovat valmistelleet yhteisen työllisyysalueen järjestämisen ja tuottamisen periaatteet, joiden mukaisesti valmistelua jatketaan. Pirkanmaan yhteisen työllisyysalueen palvelujen järjestämisen ja tuottamisen periaatteet käsiteltiin kuntajohdon tapaamisessa Tampere-talossa 26.5.2023. Periaatteet on tarkoitus käsitellä kesäkuun aikana kaikkien Pirkanmaan kuntien hallituksissa, jotta

työllisyysalueen valmistelussa voidaan edetä kohti kuntien syksyn valtuustokäsittelyä. Periaatteiden lähtökohtana on uudistukselle asetetut tavoitteet. Lisäksi periaatteet perustuvat Pirkanmaalla laaja-alaisessa yhteistyössä valmisteltuun uudistukseen liittyvään palvelustrategiaan, jonka lähtökohtana ovat asiakaslähtöiset, vaikuttavat ja kustannustehokkaat lähipalvelut osana kuntien elinvoimapalveluja. Yhteistoimintasopimus käsiteltäisiin valmisteluajataulun mukaan Oriveden kaupunginvaltuustossa syksyn aikana. Työ- ja elinkeinoministeriölle tulee yhteistoimintasopimuksen lisäksi ilmoittaa 31.10.2023 mennessä suunnitelma palvelujen järjestämisestä ja niistä toimitiloista, joita työllisyysalue ei olisi ottamassa valtiolta vastaan.

Voimaapanolain 6 § (383/2023) mukaan työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisen yhteydessä kuntien järjestämistä vastuulle siirrettävien tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto työ- ja elinkeinotoimistoista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja kehittämis- ja hallintokeskuksesta kuntiin ja kuntayhtymiin katsotaan liikkeenluovutukseksi. Valmistelun lähtökohtana ja Tampereen esityksenä on, että valtiolta siirtyvä henkilöstö siirtyy lähtökohtaisesti vastuukunnan eli Tampereen kaupungin palvelukseen. Kuntien lakisääteisissä TE-palveluissa työskentelevän henkilöstön mahdollinen siirtyminen vastuukunnalle on kuntatyönrkin toimeksiannosta tarkastelussa ulkopuolisen konsultin toimesta.

TE-palvelujen järjestämistä vastuun siirtymisen myötä Tampereen kaupungin toimintamenot ja valtionosuudet tulevat kasvamaan merkittävästi. Palvelujen siirtyminen ei kuitenkaan lähtökohtaisesti aiheuttaisi vuosikatteen tasolla tarvetta merkittäville muutoksille nykyiseen (valtio ja kunnat) kokonaisrahoitukseen nähden. Pirkanmaan kunnat eivät olisi panostamassa lakisääteisiin palveluihin enempää kuin tällä hetkellä, paitsi tulevan uuden valtionosuusrahoituksen verran.

TE-palvelujen uudistusta valmisteleavan projektin keskeinen tavoite on palvelujen ja tehtävien sujuva ja hallittu siirto valtiolta työllisyysalueelle vuoden 2025 alussa. Pidemmän tähtäimen kehittämistyö käynnistyy tämän jälkeen vuonna 2025 palvelustrategian mukaisesti. Työllisyysohjelman laadinta käynnistyy syksyllä 2023. Uudistuksessa on tärkeää turvata jatkuvuus asiakaspalvelussa niin kuntakokeilukunnissa kuin TE-toimistossa ja tukea henkilöstön työhyvinvointia.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että <ol style="list-style-type: none">1. TE-palvelujen järjestämismallia valmistellaan Pirkanmaan yhteisen työllisyysalueen mukaisesti siten, että Tampere toimii yhteistoiminta-alueen vastuukuntana.2. työllisyysalueen valmistelua jatketaan liitteessä todettujen Pirkanmaan yhteisen työllisyysalueen palvelujen järjestämisen ja tuottamisen periaatteiden mukaisesti3. TE-palvelu-uudistuksen valmistelun tilannekatsaus merkitään tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että hyvinvointijohtaja Tuija Peurala ja työllisyyspalvelujen päällikkö Meri Soikka olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus 21.08.2023 § 182
245/14.07.00/2023

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Pormestari Kalervo Kummola kutsuu Pirkanmaan kunnat keskustelemaan Pirkanmaan työllisyysalueratkaisuista torstaina 24.8.2023 kello 10.

Läntiseltä Pirkanmaalta saadun tiedon mukaan alue on valmistelemassa omaa työllisyysalueratkaisua. Koska Pirkanmaa muodostaa varsin yhtenäisen työssäkäyntialueen, koko aluetta koskevista ratkaisuista on tarpeen keskustella kuntien kesken.

Valmistelun aikataulu on erittäin tiukka. TEM:lle tulee toimittaa järjestämiskäytännön ratkaisua koskevat ilmoitukset (suunnitelma palvelujen järjestämisestä, yhteistoimintasopimus, ilmoitus koskien toimitiloja) 31.10.2023 mennessä. Työllisyysalueratkaisuissa edellytyksenä on 20 000 työvoimapohja sekä yhtenäinen maantieteellinen alue. Edellytys yhtenäiselle kuntarajalle on ehdoton (TEM:stä vahvistettu).

Kehyskunnat ovat ilmoittaneet valmistelevänsä yhteistä työllisyysaluetta Tampereen kanssa, mallilla 1 henkilöstön sijoittumisen osalta. Mallissa 1 valtiolta siirtyvä henkilöstö ja kunnissa työskentelevä kuntakokeilun virkasuhteinen henkilöstö siirtyisi vastuukunnan palvelukseen. Vastuukunta tuottaisi kattavat lähipalvelut työllisyysalueen kuntiin yhteisen TE-palvelustrategian mukaisesti.

Muuttuneesta tilanteesta ja aikataulusyistä johtuen Tampere on päätenyt valmistelemaan kaupunkiseudun kanssa mallia 1. Tampere ei ole tämän ratkaisun lisäksi valmistelemassa muita malleja. Mikäli muut Pirkanmaan kunnat haluavat tulla mukaan Tampere vastuukuntana -mallilla järjestettävään työllisyysalueeseen, tulee kunnan sitoutua henkilöstön sijoittumisen osalta malliin 1. Kunnan ratkaisussa on huomioitava lain edellytys maantieteellisestä rajasta kaupunkiseutuun. Kunnan tulee vahvistaa osallistumisensa yhteisvalmisteluun viimeistään 24.8.2023 kokouksessa. Kokouksessa päätetään Tampere vastuukuntana -mallin valmisteltava alue, joten osallistujilla tulee olla riittävä mandaatti ratkaisujen tekemiseen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että Oriveden kaupunki on työllisyysalueratkaisuissa mukana Tampere vastuukuntana -mallin alueessa.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että hyvinvointijohtaja Tuija Peurala ja työllisyyspalvelujen päällikkö Meri Soikka olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana.

